

یادداشت حسین ابراهیمی مقدم؛ روانشناس

هم اسباب بازی و هم کتاب

اگر می خواهید کودک کانی اهل کتاب تربیت کنید، باید خودتان هم اهل کتاب باشید. کتابخانه‌ها معمولاً میزبانی نوبسندۀ‌های بومی یسا مهمان را بر عهده می‌گیرند. چقدر خوب است که کودکانان با افراد واقعی در آن سوی کتاب‌ها آشنا شوند. کودک‌کانی که در خردسالی کتاب خواندن را به شکل تفریح یا نظارت والدین خود پیگیری می‌کنند، معمولاً در سنین بالاتر نسبت به این یار مهربان، وفادارتر خواهند بود. آنها هم علاقه‌شان به کتاب خواندن بیشتر می‌شود و هم کتاب خواندن برایشان تبدیل به یک عادت خواهد شد. بچه‌هایی که کتاب می‌خوانند، تصمیمات بهتری می‌گیرند و تفریحات سالم‌تری دارند؛ بنابراین هم خودتان کتابخوان باشید و هم کتاب و کتابخانه یکی از مهم‌ترین وسایل خانه‌تان محسوب شود. از سویی، از ابتدای کودکی در اتاق فرزندتان کتاب قرار دهید. در کنار انواع اسباب‌بازی یکی از قفسه‌های کمدهش را پر از کتاب کنید و از کتاب‌های پارچه‌ای، تصویری و رنگی و همینطور کتاب‌های شعر و حمام برای آنها بهره ببرید.

نگوید، آخر نوزاد با کودک چگونه متوجه تفاوت کتاب و اسباب‌بازی خواهد شد! یا تصور نکنید که آن کتاب‌ها را خراب یا پاره خواهد کرد و تمام‌ای یک‌اشبهه تربیتی بزرگ است. همین که نوزاد و کودک شما، کتاب را در نزدیکی خود می‌بیند و همین که شعر و کتاب خواندن شما را تماشا می‌کند، حتی اگر به ظاهر توجه نکند، به‌وجود آن به‌عنوان یک پدیده عادی عادت و در گذر زمان با آن ارتباط برقرار می‌کند.

این ساعت، کتاب بخوان

زمانی در روز را به کتاب خواندن خود یا کتاب خواندن شما برای آنها اختصاص دهید. تصویر کتاب را به او نشان دهید و درباره هر یک از تصاویر بسا و گفت‌وگو کنید تا به داده‌های بیشتری دست پیدا کنید. بگذارید کودک نیز صحبت کند و خود به مکاشفه در مورد موضوع کتاب برسد. اختصاص یک زمان معین برای کتابخوانی بهتر است بعد از ۹سالگی باشد. برای این زمان اختصاصی یک عنوان طراحی کنید تا آنها حساسی سر ذوق بیایند. همچنین سعی کنید زمانی که برای فرزند خود کتاب می‌خوانید جای شخصیت‌های مختلف با صداهای مختلف حرف بزنید. از فرزندتان بخواهید ادامه قصه را خودش بسازد یا حدس بزند. گاهی اوقات ماجراهای کتاب را وارد بازی‌هایتان کنید. بعد از چند مرتبه کتابخوانی و همراهی کودک با شما، به او جایزه و هدیه‌ای دهید و عنوان کنید که این به بهانه همراهی‌هایش در کتابخوانی بوده است.

خبر

تحصیل حدود ۱۲میلیون دانش آموز در مدارس دولتی

به‌گفته معاون حقوقی و امور مجلس وزیر آموزش و پرورش از حدود ۱۶میلیون دانش آموز، ۱۲میلیون دانش آموز در مدارس خاص و غیردولتی و حدود ۱۲میلیون دانش آموز در مدارس دولتی هستند، ازاین و مدارس دولتی، مهم و دغدغه مسئولان است. احمد لاشکی با بیان اینکه تقویت مدارس دولتی ازجمله موضوعاتی است که در هفتمین اجلاس مدیران و روسای آموزش و پرورش کشور مطرح می‌شود افزود: در این اجلاس به‌دنبال ارائه برنامه مدون و بسته جامع در این حوزه هستیم تا دغدغه‌افت تحصیلی دانش آموزان در قالب این برنامه بررسی شود. به اعتقاد او یکی از ایراداتی که در نظام تعلیم و تربیت کشور ما وجود دارد عدم ثبات مدیری است. در آخرین دیدار معلمان با مقام معظم رهبری در اردیبهشت ۱۴۰۲ رهبری تذکر و گله‌ای داشتند در خصوص اینکه از سال ۹۲ تاکنون چه تعداد مدیر تغییر کرده و چه تعداد سرپرست گذاشته شده است.

تسهیلات ویژه فرزندآوری برای دانشجویان علوم پزشکی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تأکید بر اینکه راهبردهای جوانی جمعیت را براساس قانون مصوب مجلس اجرایی می‌کنیم، گفت: در ماده ۲۶ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت تصریح شده است که دستیاران و دانشجویان دارای فرزند، از مزایای ویژه‌ای بهره‌مند شوند؛ بنابراین تسهیلات کاری از جمله مرخصی، کاهش نوبت‌های شب کاری و موافقت با مهمانی در دانشگاه دیگر برای بانوان باردار و دارای فرزند کوچک در نظر گرفته شده است. بهرام عین‌اللهی با بیان اینکه قانون جوانی جمعیت را برای دانشگاه‌های علوم پزشکی به‌عنوان یک شاخص عملکردی در نظر گرفتیم؛ و برای ارتقاء دانشگاه کارنامه صادر می‌کنیم، گفت: دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور موظفند در ارتباط با جوانی جمعیت همچون ستاد مرکزی، کارگروه و کمیته‌های عملیاتی تشکیل دهند و اقدامات خود را به ما منعکس کنند. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: دانشگاه علوم پزشکی زنجان درخصوص جوانی جمعیت و حمایت از خانواده رتبه نخست را نسبت به سایر دانشگاه‌های علوم پزشکی کسب کرده است.

مقابله با جنگ نرم، نیازمند ورود مردم

انسبیه خزعلی: مقابله با جنگ نرم وقتی نتیجه می‌دهد که مردم وارد میدان شوند. هرچند دولت در عملیات جنگ روانی دشمن، موظف به شبهه‌زدایی است، اما مقابله با جنگ نرم وقتی نتیجه‌بخش خواهد بود که مردم احساس تکلیف کرده و وارد میدان شوند.

آن روی سکه «مادرشدن»

بررسی موانع مادر شدن در گفت‌وگو با کارشناس مطالعات زنان و خانواده

پار فرزندآوری نرفته‌اند و به خواست همسر در این شرایط قرار گرفته‌اند و اکنون در مواجهه با مسائل مربوطه، تنها یک کلام را می‌گویند: «خودت خواستی، من که نمی‌خواستم!»

گروه چهارم آقایانی هستند که در

کشورمان برای مسئله افزایش جمعیت و باروری و به‌ویژه مادرشدن کارهای خوبی بالاخص در سال‌های اخیر انجام شده است و مخصوصاً برای بالا رفتن مهارت و دانش خانم‌ها گام‌های مفیدی برداشته شده‌است. اما مشکلی که در این برهه سرراه مادر شدن بسیاری از خانم‌ها قرار گرفته است -چه خانم‌های خانه‌دار و چه شاغل- این است که در این مسیر به جز زن، مرد هم باید آمادگی‌هایی کسب کند. در جامعه اکنون چند نوع برخورد با ورود فرزند به زندگی از سمت آقایان دیده می‌شود:

گروه اول آن دسته از آقایانند که فرزندآوری را قبول نداشته و گام به گام با همسرشان در مسیر همراه هستند. گروه دوم آقایانی هستند که بسیار مهربان هستند و با دیدن مصائب فیزیکی و روانی به دنیا آمدن بچه، دوست دارند پدر کارها کمک همسرشان کنند. اما نه به‌دلیل آن وظیفه‌شناسی بلکه از روی عذاب وجدان. که اغلب به‌دلیل مشغله‌های کاری این کمک‌ها زیاد انجام نمی‌شود چون با وجود شخص جدید فرزند خانه، مرد باید بیشتر کار کند تا درآمد بیشتری داشته‌باشد پس حشورش در منزل کمتر شده‌است، گروه سوم آقایانی هستند که از ابتدائیز

و... آسیب‌های ناشی از این رویداد است. این نخستین گام عقب کشیدن از انتخاب مادری است.

امان از عرف

شاید بهترین سؤال این باشد: «دیدگاه ما به مادر بودن و مادری کردن چیست؟» «هن اگر بچه نداشته‌م به جایش تا الان فلان کارها را کرده بودم و اکنون وضع چنین بود و چنان بود»

جملات معروفی که بر برخی مادرها تکرار می‌کنند. آنها می‌گویند چون فراتر نذرند و به‌خاطر گذراندن وقتشان با کودک ورزش نمی‌کنند یا به‌خاطر گذراندن وقتشان با بچه در ششان را ادامه نده‌اند یا به‌خاطر حضور در کنار بچه شغلمان را از دست داده‌اند! بسیاری از مهمانی‌هایی که دوست داشته‌اند را نرفته‌اند و بسیاری از ای کش‌های دیگر! از دو جهت به این موضوع می‌پردازیم. اول نگاه معرفتی که در دین ما روی آن تأکید شده است و

حمایت از گروه‌های مردمی فعال در حوزه خانواده

محمد عباسی، رئیس سازمان اجتماعی کشور - خانواده‌مهم‌ترین جایگاه انسجام اجتماعی و کانون مهر و عاطفه اعضای آن است که در زندگی ملت ایران شرافت حقیقی دارد؛ لذا حفظ و تقویت خانواده رسالتی همگانی و حرمت آن وظیفه همه ارکان و احاد اجتماعی است و از گروه‌های مردمی فعال در حوزه خانواده حمایت می‌شود.

گزارش

رابعه تیموری؛ روزنامه‌نگار

هیئت‌های کودکانه به سبک امروز

طرح‌های خلاقانه برای حضور کودکان در هیئت‌های مذهبی

بسیاری از پدر و مادرها در خاطرات خود لحظاتی را به یاد می‌آورند که در هیئت‌های عزاداری یسا مولودی‌ها و اعیاد مذهبی با به پای پدران و مادرانشان حاضر می‌شدند و شاهد اشک‌ها و لبخندهای بزرگ‌ترها در غم و شادی ائمه(ع) بودند. اما امروز بسیاری از مادران که در کنار فعالیت بیرون از خانه و انجام وظایف کنديابوگری تلاش می‌کنند از برنامه‌های مذهبی و فرهنگی هیئت‌ها نیز استفاده کنند. تمایل دارند در زمان حضور در هیئت کمک حالی داشته باشند تا بتوانند با فراتر بال و آسودگی خاطر از مراسم برگزار شده بهره بگیرند. این مطالبه مادرانه سبب شده بسیاری از هیئت‌ها برای چگونگی حضور کودکان در هیئت‌های مذهبی چاره‌جویی کنند و فضاهای ویژه‌ای برای نگهداری کودکان در نظر بگیرند. تعدادی از این چاره‌جویی‌ها در مرحله عمل با خلاقیت‌ها و فعالیت‌های نوآورانه‌ای گره خورده که در گزارش زیر برخی از آنها را مرور می‌کنیم.

زبان هنر

مادران ساکن جنوب پایتخت در عزاداری‌های ده اول محرم و مناسبت‌های مذهبی مانند مراسم اربعین تلاش می‌کنند خود را به هیئت حضرت زهرا(س) برسانند تا کودکانشان نیز از برنامه‌های خاص این هیئت استفاده کنند. در هیئت حضرت زهرا(س) تعدادی از دختران جوان محله‌های مختلف جنوب تهران، گروهی از مریمان داوطلب را تشکیل داده‌اند که در مناسبت‌های مذهبی برای کودکان، کارنامه‌های ویژه این سن را اجرا می‌کنند. ربابه خلیل‌نژاد که از بانیان هیئت است، می‌گوید: «مریبان جوان ما متناسب با روحيات بچه‌ها به قصه‌گویی و اجرای نمایش می‌پردازند و در جریان این برنامه‌های سرگرم‌کننده با زبان هنر به روایت زندگی ائمه(ع) می‌پردازند.» برنامه‌های این هیئت کودکانه برای گروه سنی ۳ تا ۶ساله تدارک دیده می‌شود.

روایتگری با زبان کودکانه

سابقه فعالیت هیئت انصارالمهدی (عج) به حدود ۱۰سال پیش می‌رسد. در این هیئت که بانوان نقشی فعال دارند، فضای خاصی برای نگهداری کودکان در نظر گرفته شده است. این فضا در نخستین روزهای پا گرفتنش فقط محل بازی و سرگرمی کودکان ۲تا ۵ساله بود و تعدادی از دختران و بانوان جوان عضو هیئت، به‌صورت داوطلبانه نگهداری و سرگرم کردن آنها را بر عهده گرفته بودند. اما امروز این فضا از مهدکودک مناسبتی به هیئت کودکانه‌ای تبدیل شده که هر روز یکی، دو ساعتی پذیرای فرزندان خردسال مادران هیئت است. یکی از برنامه‌های ثابت این هیئت روایتگری کودکانه از موضوعات مذهبی است. در این برنامه، مربی اتفاقات مختلف زندگی ائمه(ع) را بهانه گفت‌وگو قرار می‌دهد و با روایت گوشه‌ای از زندگی این بزرگان از کودکان می‌خواهد تصورات، خواسته‌ها و احساسات خود در مورد صحبت‌های راوی رابیان کنند. در آموزش جزء ۳۰قرآن کریم که در این هیئت برگزار می‌شود، متناسب با مفهوم هر سوره یا آیه بخشی از زندگی امامان(ع) توسط مربی بیان شده، کودکان برداشت‌های ذهنی خود از این مفاهیم را به‌صورت نقاشی روی کاغذ می‌آورند. فاطمه عزیزی که از مریمان داوطلب هیئت است، می‌گوید: «بخش نغمه‌ها و آلبای‌های عاشورا می‌برنامه‌ویژه‌ای است که برای کودکان ۳ساله اجرا می‌کنیم. در این برنامه کودکان در حالی که مشغول بازی هستند، نواهای آرامش بخش مذهبی می‌شنوند.» زمان فعالیت هیئت کودکانه انصارالمهدی(ع) در روزهای خاص مانند تاسوعا و عاشورا بیشتر از روزهای معمول است و کودکان زمان بیشتری را با مریمان خود می‌گذرانند. این هیئت نیز در جنوب تهران قرار گرفته است.

فضایی برای مادران و کودکان

در هیئت سیدالشهدا(ع) فضای مجزایی برای کودکان اختصاص پیدا نکرده، ولی اتاقی در نظر گرفته‌اند تا مادرانی که فرزند خردسال دارند بدون نگرانی از ایجاد مزاحمت برای سایر سواران و شرکت‌کنندگان از برنامه‌ها استفاده کنند. علیرضا پیردهی که از بانیان هیئت است، می‌گوید: «بسیاری از هیئتی‌های امروز در دامن مادرانی رشد کردند که شیر خود را با اشک‌های ریخته شده در رئای ائمه(ع) درمی‌میخندند. ما نباید به بهانه اینکه گریه و شیطنت کودکان مانع عزاداری دیگران می‌شود، این موهبت را از کودکان امروز بگیریم.» در اتاق مادر و کودک این هیئت، اسباب‌بازی‌های مختلف و رنگارنگی مانند استخر توپ و بادکنک‌های کوچک و بزرگ برای بازی کودکان تهیه شده است.

حمایت ویژه از نوزادان چندقلو

۱۶/۸۴۰/۰۰۰ ریال

یک میلیون و ۶۸۴هزار تومان مقدار مستمری ماهانه بهزیستی برای خانواده‌های دارای سه‌قلو و خانواده‌های دارای سه‌قلو و بالاتر ماهانه ۲میلیون و ۵۹۲هزار تومان مستمری دریافت می‌کنند. حمایت‌های بهزیستی از خانواده‌های دارای چندقلو تا پایان ۶سالگی ادامه دارد.

۶ماه

۶ماه پوشک مورد نیاز چندقلوها تأمین می‌شود. این اقدام جزو برنامه‌های حمایتی بنیاد ۱۵خرداد از خانواده‌های چندقلو است که در جهت اجرای سیاست‌های افزایش جمعیت پیش‌بینی شده است.

۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۱۰میلیون ریال به ازای هر فرزند هدیه نقدی بلاعوضی است که بنیاد ۱۵خرداد وابسته به ستاد اجرایی فرمان امام خمینی (ره) به مادران نوزادان چندقلو اهدا می‌کند.

۲۸هزار و ۹۶۵خانواده دارای فرزند چندقلو تحت پوشش سازمان بهزیستی قرار دارند.

۳۵هزار و ۲۸۵خانواده دارای فرزند دوقلو دهک یک تا ۷تحت پوشش بهزیستی هستند.

شهر اصفهان با ۴۸۲چندقلو بیشترین تعداد چندقلو در بین کلانشهرها را داراست.

شهرستان‌های آران و بیدگل، اردستان، شاهین‌شهر و میمه، ناین و ورزنه، هرکدام با یک سه‌قلو کمترین آمار سه‌قلوایی را به خود اختصاص داده‌اند.

۴۲#*۷۸۰*

مردم و خیرین نیز برای مشارکت در تأمین بسته‌های لیخنند مادری و سایر اقلام حمایتی چندقلوها می‌توانند با شماره‌گیری کد دستوری ۴۲#*۷۸۰* مشارکت کنند.

۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۵۰میلیون ریال ارزش ریالی بسته لیخنند زندگی است که توسط بنیاد ۱۵خرداد به خانواده‌های دارای چندقلو داده می‌شود. در این بسته ۴۰قلم کالای مورد نیاز نوزاد از بدو تولد تا ۲سالگی موجود است.

سه قلو به بالا

تمام خانواده‌هایی که فرزند ۳قلو به بالا دارند خانواده‌هایی که دوقلو دارند و در دهک‌های یک تا ۷واقع شده‌اند و نتیجه بررسی وسع سرپرست خانواده ثبت شده در وزارت رفاه، متوسط به پایین باشد، تحت پوشش بهزیستی قرار گرفته‌اند. این خانواده‌ها علاوه بر بهره‌مندی از مستمری ماهانه بهزیستی، از سایر خدمات این اداره از جمله دو یک‌ه مسکن و وام‌های کم‌بهره برای اشتغال، مطابق ضوابط و دستورالعمل‌ها می‌توانند استفاده کنند.

۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۵۰میلیون ریال ارزش ریالی بسته لیخنند زندگی است که توسط بنیاد ۱۵خرداد به خانواده‌های دارای چندقلو داده می‌شود. در این بسته ۴۰قلم کالای مورد نیاز نوزاد از بدو تولد تا ۲سالگی موجود است.